

Γράφει ο **Πάνος Παπανικολάου**

Ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης και επικεφαλής της “διαπραγματευτικής ομάδας” κ. Δραγασάκης δήλωσε πως η “συμφωνία με τους θεσμούς” είναι προ των πυλών. Η επικείμενη αυτή «συμφωνία με τους θεσμούς» - με απλά λόγια το τρίτο ταπεινωτικό μνημόνιο με την τρόικα - που ετοιμάζεται να υπογράψει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ANEL θα πυροδοτήσει ραγδαίες εξελίξεις στην κοινωνία και στην αριστερά από την επόμενη κιόλας μέρα.

Οι εξελίξεις αυτές πηγάζουν από τις αβυσσαλέες ταξικές αντιθέσεις που έχουν βαθύνει στο έπακρο με την καπιταλιστική κρίση και τις αντιλαϊκές πολιτικές των μνημονίων. Η ίδια καταιγίδα λαϊκής οργής που έφερε στην κυβερνητική εξουσία τον ΣΥΡΙΖΑ θα γίνει ο κινητήρας των νέων εξελίξεων.

Η κατεύθυνση είναι το ζητούμενο και το κεντρικό επίδικο της πολιτικής διαπάλης αυτήν την περίοδο. Η κυρίαρχη αστική προπαγάνδα (ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, Ποτάμι, ΜΜΕ) έχει στην σημαία της το δόγμα πως η υποταγή στο μαύρο μέτωπο κεφαλαίου - ΕΕ - ΔΝΤ είναι αναγκαστικός μονόδρομος έξω απ τον οποίον παραμονεύουν αιμοδιψή οικονομικά και γεωπολιτικά τέρατα. Η ακροδεξιά караδοκεί για να τροφοδοτήσει με την λαϊκή αγανάκτηση έναν «καινούριο» νεοφασισμό, λίγο «σοβαρότερο» από αυτόν που πρέσβευε η ηγεσία της Χρυσής Αυγής το προηγούμενο διάστημα.

Το πρωθυπουργικό περιβάλλον και η ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ προσπαθούν ήδη να παρουσιάσουν την προ των πυλών συμφωνία όχι ως νέο μνημόνιο αλλά ως «επιτυχία» που θα εξασφαλίσει προσωρινά την χρηματοδότηση της χώρας χωρίς «ακραία αντιλαϊκά μέτρα» σαν κι αυτά που περιγράφονταν στο mail Χαρδούβελη.

Η θύελλα ιδιωτικοποιήσεων και το τσεκούρι στις «πρώρες» συντάξεις, π.χ., θα επιχειρηθεί να κρυφτούν πίσω από πανηγυρισμούς για αποφυγή οριζόντιων περικοπών σε μισθούς και κύριες συντάξεις. Πιθανότατα δεν θα προβλέπονται νέα μέτρα όπως νομοθέτηση απελευθέρωσης απολύσεων, όμως η ζούγκλα εργοδοτικής αυθαιρεσίας στην αγορά εργασίας θα συνεχίσει να ζει και να βασιλεύει, και ούτω καθ' εξής. Άλλωστε, θεωρείται πλέον δεδομένο πως σχεδόν το σύνολο της μνημονιακής νομοθεσίας 2010 - 2014 θα εξακολουθεί να ισχύει («τι να κάνουμε ...»).

Η ηγετική ομάδα Τσίπρα, πανίσχυρη τα τελευταία χρόνια και πρόσθετα ενισχυμένη με στελέχη προερχόμενα τόσο απ το παλιό ΚΚΕ εσωτ. όσο και απ' το ΠΑΣΟΚ, είναι εξ αρχής προσκολλημένη στα δόγματα της ευρωϋποταγής. Για κάποιους άλλους μέσα στον ΣΥΡΙΖΑ, η υποταγή στην αντιλαϊκή ασφυξία ευρωζώνης και ΕΕ έρχεται σαν αναγκαστικός μονόδρομος, ως «βέλτιστον» μπροστά στο «χειρόν», γιατί και γι αυτούς η αποφασιστική ρήξη θεωρείται καταστροφικό άλμα στο κενό. Τόσο η ηγεσία της «αριστερής πλατφόρμας» όσο και οι ηγεσίες άλλων τάσεων του ΣΥΡΙΖΑ φαίνεται πως προσχωρούν στη λογική «τι να κάνουμε, δεν γίνεται αλλιώς», «να στηρίξουμε τώρα γιατί οι κρίσιμες συγκρούσεις είναι μπροστά μας» κλπ.

Η ηγεσία του ΚΚΕ επίμονα αρνείται να σηκώσει το γάντι που πετάει συνεχώς στα μούτρα του λαού και της αριστεράς ο ταξικός αντίπαλος, τόσο η εγχώρια αστική τάξη όσο και όλο το διεθνές καπιταλιστικό σύστημα: το φόβητρο της άμεσης εξόδου από την ευρωζώνη. Αντί να απαντήσει στο κρισιμότητα αυτό

πολιτικό δίλημμα, το αποφεύγει δραπετεύοντας σε έναν στείρο ιδεολογικό αναχωρητισμό. Σε αυτό το πλαίσιο, από την μία ο αντικυβερνητικός λόγος της ηγεσίας του ΚΚΕ εκφυλίζεται αναπόφευκτα σε συνήθη κοινοβουλευτική αντιπολιτευτική ρητορεία. Από την άλλη, η φυγή από την σύγκρουση για το επίμαχο δίλημμα των ημερών, οδηγεί τον ΓΓ του ΚΚΕ να αξιοποιείται από τα καθεστωτικά ΜΜΕ ως ένας ακόμα μαϊντανός που δηλώνει «έξοδος από την ευρωζώνη = καταστροφή».

Επίσης οδηγεί σε τερατώδη ψέματα και διαστρεβλώσεις ενάντια στην αντισυστημική αριστερά, με κορυφαίο και επαναλαμβανόμενο το ψέμα πως δήθεν η ΑΝΤΑΡΣΥΑ δεν λέει «έξω από την ΕΕ» αλλά μόνο έξω από το ευρώ - τακτική της κολοβής αλεπούς του Αισώπου που προσπαθεί επίμονα να παρουσιάσει ως κολοβομένες κι όλες τις άλλες αλεπούδες.

Η προσπάθεια αυτή των διάφορων ρευμάτων της συστημικής αριστεράς να αποφύγουν το κρίσιμο επίκαιρο δίλημμα της σύγκρουσης - εξόδου από ευρωζώνη και ΕΕ, είναι το ίδιο μάταια με την προσπάθεια της στρουθοκαμήλου να κρυφτεί απ τους εχθρούς της βυθίζοντας το κεφάλι της στην άμμο. Την έξοδο από την ευρωζώνη ο ταξικός αντίπαλος την επισείει ως σκιάχτρο και φόβητρο σε κάθε θέμα, σε κάθε διεκδίκηση. Με όπλο το δημόσιο χρέος της χώρας, η απειλή διατυπώνεται καθημερινά επί χρόνια από πολιτικούς της ΕΕ, τραπεζίτες, ΜΜΕ, εκπροσώπους της «τρόικας εσωτερικού» ΝΔ-ΠΑΣΟΚ-Ποτάμι και γενικά όλον τον καθεστωτικό εσμό. Αν θέλουμε μισθούς πάνω από 300 ευρώ, ελλοχεύει κίνδυνος εξόδου από την ευρωζώνη. Το ίδιο αν θέλουμε συντάξεις πάνω από 200, το ίδιο αν δεν θέλουμε εργασιακό μεσαίωνα, το ίδιο αν θέλουμε δωρεάν παιδεία και υγεία, κλπ. κλπ, κλπ. Και έξω από την ευρωζώνη παραμονεύουν Κύκλωπες, Λαιστρυγόνες και άλλα τρομερά τέρατα. Με απλά λόγια, ο εκβιασμός της παραμονής στην ευρωζώνη είναι το ατσάλινο κλουβί και ο εκβιασμός της χρεοκοπίας η κλειδαριά για να κρατιέται φυλακισμένη η λαϊκή συνείδηση ώστε το κεφάλαιο ανενόχλητο να αφαιρεί από την εργαζόμενη πλειοψηφία αυτονόητα δικαιώματα κατοχυρωμένα εδώ και πάνω από 100 χρόνια. Η όποια αριστερά δεν απαντά σήμερα **ταξικά, επαναστατικά, τολμηρά και πειστικά** σ' αυτόν τον αισχρο εκβιασμό, απλά δεν έχει κοινωνική αξία ύπαρξης.

Λόγω όλων των παραπάνω, η επόμενη μέρα του νέου μνημονίου θα οδηγήσει στην αφετηρία σοβαρής αναταραχής και ανακατατάξεων σε όλη την αριστερά. Πιθανότατα, οι ανακατατάξεις αυτές δεν έχουν την έκταση που απαιτείται για την ανατροπή της κεντρικής αστικής πολιτικής σκηνής επί του παρόντος, όμως η διαφοροποίηση απ' τα αριστερά ενός κομματιού του σημερινού ΣΥΡΙΖΑ έχει τεράστια σημασία. Αν αποσπαστεί π.χ. ένα κομμάτι που εκλογικά αντιστοιχεί σε 1-2%, μπορεί αυτό να μην ταρακουνήσει καίρια την ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά για την αντισυστημική αριστερά είναι γεγονός σοβαρότατο. Το ίδιο ισχύει και για το ΚΚΕ. Ήδη πληθαίνουν εκεί οι φωνές που θεωρούν αδιέξοδο τον στρουθοκαμηλισμό της ηγεσίας όσον αφορά τα διλήμματα «ευρωζώνη - χρέος - ρήξη τώρα, μονομερής διαγραφή, έξοδος» και την ιδεολογική ομίχλη αόριστης σοσιαλιστικής μελλοντολογίας που χρησιμοποιείται ως προπέτασμα για την κάλυψη αυτού του στρουθοκαμηλισμού.

Ως τώρα, τα ρεύματα αμφισβήτησης και στον ΣΥΡΙΖΑ και στο ΚΚΕ πολύ περισσότερο, διατηρούν την αυταπάτη της «αλλαγής του κόμματος από τα μέσα», όμως η αυταπάτη αυτή έχει τόσο κοντά ποδάρια που πιθανότατα θα την λύσει η οξύτητα των κοινωνικών συγκρούσεων πολύ γρήγορα.

Πάνω σε αυτά τα δεδομένα, η αντισυστημική αριστερά βρίσκεται μπροστά σε ένα σταυροδρόμι **τριών πιθανών πολιτικών επιλογών** που ήδη συζητούνται.

- Η πρώτη θεώρηση θεωρεί στον έναν ή στον άλλον βαθμό (λανθασμένα) περίπου δεδομένη την διάλυση του σημερινού ΣΥΡΙΖΑ στα εξ όσων συνετέθη. Ταυτόχρονα, θεωρεί (επίσης λανθασμένα) δεδομένη την οριστική αιώνια ακινησία στον κόσμο του ΚΚΕ και μόνιμο τον εγκλωβισμό του κόσμου αυτού στις επιλογές της σημερινής ηγεσίας του. Συνεπώς, σύμφωνα με την θεώρηση αυτή, υποτίθεται πως η αντισυστημική αριστερά μπορεί εύκολα να κάνει το "μεγάλο άλμα" στην κεντρική πολιτική σκηνή αρκεί να βάλει λίγο νεράκι στο κρασί της ώστε η γραμμή της να γίνεται αρεστή σε ένα μεγάλο μέρος "ακροατηρίου" από τον

σημερινό ΣΥΡΙΖΑ. Γι αυτό προκρίνεται μια “μετωπική γραμμή” που προσπαθεί να αναβιώσει τον “ΣΥΡΙΖΑ του 2012”.

Είναι κατ αρχήν προφανές πως ο “ΣΥΡΙΖΑ 2015” δεν έπεσε από τον ουρανό. Είναι άμεση, κατ ευθείαν και αναπόφευκτη εξέλιξη του “ΣΥΡΙΖΑ 2012”. Κι αυτό γιατί απλούστατα η αυταπάτη φιλολαϊκών λύσεων εντός του ασφυκτικού πλαισίου ευρωζώνης – ΕΕ – χρέους με επίκληση γεωπολιτικών ισορροπιών είναι αδιέξοδη και καταρρέει. Επίσης αδιέξοδη είναι η αυταπάτη στήριξης σε εγχώριες ενδοκαπιταλιστικές αντιθέσεις – να συμμαχήσουμε δηλαδή με το “έντιμο και αναπτυξιακό” κομμάτι του ντόπιου κεφαλαίου ενάντια στο “κομπραδόρικο και διαπλεκόμενο”. Και σε διεθνές και σε τοπικό επίπεδο το μεγάλο κεφάλαιο έχει μεν εσωτερικές αντιθέσεις και ανταγωνισμούς, όμως παρουσιάζεται ενιαίο και με σιδερένια πυγμή ενάντια στον κόσμο της εργασίας προκειμένου να αφαιρέσει τα πιο στοιχειώδη δικαιώματα για να διατηρήσει τα κέρδη του. Γι αυτό όποιος πρεσβεύει αυτήν την αυταπάτη γρήγορα οδηγείται σε πλήρη υποταγή στο μαύρο μέτωπο κεφαλαίου – ΕΕ – ΔΝΤ. Άλλωστε, το γεγονός πως ο σημερινός κυβερνητικός ΣΥΡΙΖΑ είναι η απευθείας νομοτελειακή εξέλιξη του “ΣΥΡΙΖΑ 2012” χωρίς να μεσολαβήσει κάποια κοσμοϊστορική “προδοσία” φαίνεται κι απ το ΑΡΝΗΤΙΚΟ αλλά υπαρκτό γεγονός της πλατειάς λαϊκής στήριξης στις επιλογές Τσίπρα.

Λόγω όλων των παραπάνω, ένας νέος “ΣΥΡΙΖΑ 2012” είναι σίγουρο πως θα καταντήσει “ΣΥΡΙΖΑ 2015” το 2016 ή το 2017. Αυτό το διαισθάνονται ΜΙΑ ΧΑΡΑ ακόμα και δυνάμεις που είναι σήμερα σε διαδικασία απεγκλωβισμού από την ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ και απεχθάνονται να επαναλάβουν “μία από τα ίδια”.

Τέλος, η θεώρηση αυτή ουσιαστικά περιφρονεί και υποτιμά έναν κόσμο που έχει αναφορά στο ΚΚΕ και ασφυκτιά με την πολιτική της ηγεσίας του η οποία αρνείται την άμεση πολιτική σύγκρουση για το επίδικο της περιόδου, δηλαδή την ρήξη με ευρωζώνη – ΕΕ – χρέος – κεφάλαιο σε κατεύθυνση αντικαπιταλιστικής ανατροπής.

- Η δεύτερη θεώρηση προκρίνει την “ασφάλεια” στην περιχαράκωση μιας στείρας αντικαπιταλιστικής γενικολογίας ώστε η αντισυστημική αριστερά να κρατήσει την “επαναστατική της καθαρότητα” και να μην “μολυνθεί” με μετωπικές πολιτικές. Ανακυκλώνεται εδώ η ίδια συζήτηση που είχε γίνει προεκλογικά. Η θεώρηση αυτή είναι διπλά λανθασμένη και αντιφατική. Λανθασμένη γιατί ακριβώς όπως και η προηγούμενη θεώρηση αρνείται το καίριο πολιτικό επίδικο της περιόδου: την άμεση ανάγκη λαϊκής απεπίθεσης για ρήξη με την ασφυξία ευρωζώνης – ΕΕ – χρέους σε κατεύθυνση αντικαπιταλιστικής ανατροπής. Αντιφατική γιατί περιέργως οι οπαδοί της “αντικαπιταλιστικής καθαρότητας” είναι ταυτόχρονα και φορείς αυταπατών για την δυνατότητα να “αλλάξει ρότα” σε “αριστερή κατεύθυνση” η σημερινή ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ, αρκεί μόνο να πιεστεί “κινηματικά”. Η δεύτερη θεώρηση δηλαδή ανακυκλώνει τα ίδια αδιέξοδα με την προηγούμενη, ως η άλλη πλευρά του ίδιου νομίσματος.

- Η τρίτη θεώρηση είναι ο ακανθώδης, δύσκολος και ανηφορικός δρόμος που πρέπει να βαδίσουμε ΑΜΕΣΑ αν δεν θέλουμε απλά να αποδράσουμε από τα σημερινά επίδικα της ταξικής πάλης. Είναι ακριβώς ο δρόμος που αποτυπώθηκε στις πρόσφατες αποφάσεις των κεντρικών οργάνων της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και στο κείμενο της πολιτικής συνεργασίας ΑΝΤΑΡΣΥΑ – ΜΑΡΣ.

Βασικό στοιχείο της θεώρησης αυτής είναι πως η λαϊκή απεπίθεση για εργατικά κοινωνικά και δημοκρατικά δικαιώματα, για μονομερή διαγραφή του χρέους, για ρήξη – έξοδο από ευρωζώνη – ΕΕ, για εθνικοποίηση των τραπεζών και για αναδιανομή του κοινωνικού πλούτου με εργατικό έλεγχο παντού είναι το ΑΜΕΣΟ και ΕΠΙΤΑΚΤΙΚΟ καθήκον της αντισυστημικής αριστεράς που αυτονόητα και αναπόφευκτα ανοίγει τον δρόμο για την αντικαπιταλιστική ανατροπή.

Για να είμαστε συνεπείς με το καθήκον αυτό θα πρέπει να το ΠΕΡΙΓΡΑΨΟΥΜΕ με ακρίβεια, τολμηρά και πειστικά.

1) Χρειάζεται άμεσα να καταρτίσουμε πλήρες πολιτικό σχέδιο. Το πολιτικό αυτό σχέδιο πρέπει να αναφέρεται απλά και λαϊκά στην “επόμενη μέρα”. Θα υποτιμηθεί το νέο νόμισμα, ναι ή όχι και γιατί; Τι ακριβώς σημαίνει “χρεωκοπία υπέρ του λαού”; Υπάρχει κίνδυνος γεωπολιτικής αντιδραστικής αντεπίθεσης από τον ταξικό αντίπαλο με πολεμική επέμβαση, π.χ., και πώς θα αποτραπεί; Τι θα γίνει με το πραγματικό αστικό κράτος, την αστυνομία, το δικαστικό σύστημα, τον στρατό, τις μυστικές υπηρεσίες; Όταν λέμε “εθνικοποίηση των τραπεζών με εργατικό έλεγχο” τι εννοούμε ακριβώς; Εκτός από τις συστημικές τράπεζες, ποιές άλλες μεγάλες επιχειρήσεις πρέπει άμεσα να κοινωνικοποιηθούν και με ποιά διαδικασία; Πώς θα επιβληθεί στην πράξη η φορολόγηση του πλούτου; Υπάρχει θέμα με την διατροφική και ενεργειακή επάρκεια της χώρας; Τι πρακτικές μορφές – θεσμοί λαϊκής αυτοδιεύθυνσης πρέπει να προωθηθούν σε χώρους δουλειάς και γειτονίες; Πώς συγκεκριμένα εντάσσεται στο πολιτικό μας σχέδιο ο οργανωμένος λαός, σωματεία – συλλογικότητες κλπ;

2) πρέπει να ξεκαθαριστεί ποιό μέτωπο πολιτικών δυνάμεων θα μπει μπροστά για την πραγματοποίηση αυτού του σχεδίου. Υπάρχουν μεγάλα κεκτημένα τόσο από την πολιτική συνεργασία μας, όσο και από τρέχουσες μετωπικές πρωτοβουλίες όπως η “διαγραφή του χρέους τώρα” που πρέπει να αξιοποιηθούν προωθητικά. Πάνω από όλα υπάρχει το κεκτημένο του μαζικού κινήματος, των πολιτικοσυνδικαλιστικών συσπειρώσεων, της ΕΑΑΚ, των “Παρεμβάσεων”, των ταξικών εργατικών κινήσεων, της “attack”, των αντικαπιταλιστικών κινήσεων πόλης και περιφέρειας κλπ.

Πρέπει να ξαναγίνει εκ νέου απεύθυνση σε όλες τις πολιτικές δυνάμεις και οργανώσεις με αυτήν την λογική. Τόσο στις δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς όσο και σε δυνάμεις και συλλογικότητες που εκφράζουν σήμερα την διαφωνία τους με τις επιλογές της ηγεσίας του ΣΥΡΙΖΑ και που θα αναγκαστούν εκ των πραγμάτων σύντομα να διαφοροποιηθούν και οργανωτικά. Επίσης σε δυνάμεις με αναφορά στον χώρο του ΚΚΕ. Τέλος σε συλλογικότητες του αντεξουσιαστικού χώρου που έχουν εργατική αντίληψη.

Το κυριότερο είναι να συμφωνήσουμε πως οι σημερινές συνθήκες δεν είναι “κατάρρα” αλλά ΜΕΓΑΛΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ για την αντισυστημική αριστερά. Όχι απλά για να διαιωνίσει την ύπαρξή της, αλλά να βάλει επαναστατική σφραγίδα στις εξελίξεις προσγειώνοντας άμεσα την υπόθεση της αντικαπιταλιστικής ανατροπής από τις νεφελώδεις συζητήσεις μεταξύ μνημόνων στο έδαφος της εκρηκτικής κοινωνικής δυσσάρεσκειας που εκφράζει η εργαζόμενη πλειοψηφία.

Η σημερινή επιλογή μας έχει τεράστια σημασία. Ή θα “καθήσουμε φρόνιμα στην γωνία μας”, ή θα ενσωματωθούμε σε ένα νέο ενδιάμεσο ρεφορμιστικό σχήμα που θα ανακυκλώνει τα ίδια αδιέξοδα ή θα προχωρήσουμε τολμηρά στην ρήξη και στην αντικαπιταλιστική ανατροπή.